

เรื่อง พระสีลา กำแพงขาว

The Office Of Academic Resource Information And Technology

รายละเอียด

ถ้าพูดถึงพระเครื่อง เนื้อชิน ที่ถูกยกย่องเป็น “พระในฝัน” ของเหล่าบรรดานักนิยมสะสมพระเครื่อง สายเนื้อชินกันแล้วละก็ นามแห่ง “กำแพงขาว” ถือได้ว่า กล่าวขวัญกันมากที่สุดพิมพ์หนึ่ง จนสามารถพูดได้ว่า “พระกำแพงขาว” คือ 1 ใน 10 พระเครื่องเนื้อชิน ที่มีผู้อยากจะได้ไว้ครอบครองบูชามากที่สุดอีกพิมพ์หนึ่งกันเลยทีเดียว สมัย เก่าก่อน เขาให้ความนิยมเชื่อถือศรัทธาเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง พุทธคุณด้านคงกระพันชาตรี ต่างยกนิ้วให้ด้วยความชื่นชมว่า “คงกระพันชาตรี เหนียวสุดๆ” รวมถึงแคล้วคลาด และเมตตามหานิยม

ว่ากันถึงประวัติความเป็นมานั้น พระกำแพงขาว ถูกค้นพบภายในกรุต่างๆ ของ จ.กำแพงเพชร ไม่ว่าจะเป็นฝั่งทุ่งเศรษฐี และฝั่งวัดบรมธาตุ อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าพระได้ถูกค้นพบหลายกรุ แต่จำนวนพระในแต่ละกรุก็นับว่ามีจำนวนไม่มากนัก โดยการค้นพบระยะเริ่มแรกนั้นมีขึ้นในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 และพระชุดนี้ก็ได้สร้างกิตติคุณด้วยประสบการณ์ด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นคงกระพันชาตรี แคล้วคลาด และเมตตามหานิยม ตลอดจนโชคลาภโภคทรัพย์ก็มีให้เห็นอย่างพร้อมสรรพตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 5 แล้ว ทางด้านพระพุทธรูปลักษณะพิมพ์ทรงนั้น ทำเป็นองค์สมมติพระสัมมาสัมพุทธเจ้า กำลังเสด็จพุทธดำเนิน (เดิน) หรือที่เรียกว่า “ปางลีลา” บนฐานบัว ภายในซุ้มทรงยอดแหลม ทั้งนี้พิมพ์พระมีทั้งพิมพ์ใหญ่และพิมพ์กลาง ส่วนด้านหลังนั้นปรากฏรอยลายฝ่าหยาบ อันเกิดจากฝ่าห่อทรายละเอียดกดหลังองค์พระในขณะพิมพ์พระ เพื่อให้เนื้อพระติดแม่พิมพ์ชัดเจน โดยพุทธศิลป์นั้นยุดึงที่สมัยสุโขทัย ด้านเนื้อหานั้น เป็นเนื้อชิน ที่พบนั้นจะเป็นเนื้อ “ชินเงิน” ในสภาพสมบูรณ์นั้นจะพบคราบปรอทบนผิวพระ แต่แปลกพระที่พบในวงการ จะเนื้อแต่เนื้อสุระเบิด สีดำ พระหน้าตา แขนขา เบร่อ ไม่ชัดเจน สงสัยคงเป็นที่นิยม นอกจากนี้ ยังมีบางองค์ที่เป็นเนื้อตะกั่วสนิมแดงก็มี

เรื่องพระพุทธรูปนั้น โดยบรรดานักนิยมสะสมพระเครื่องฯ ต่างประจักษ์ถึงพุทธคุณของพระกำแพงขาวนี้ ตั้งแต่สมัยต้นเกล้ารัชกาลที่ 5 แล้ว ว่าไม่ว่าจะเป็นด้านคงกระพันชาตรี แคล้วคลาด และเมตตามหานิยม รวมถึงโชคลาภโภคทรัพย์ พร้อมสรรพสมกับเป็นพระเครื่องฯ เนื้อชิน 1 ใน 10 ที่เหล่านักนิยมสะสมพระเครื่องฯ ต่างใฝ่ฝันที่จะได้ไว้บูชาครอบครองอย่างแท้จริง

พระลีลา กำแพงขาว เป็นพระปางลีลา ศิลปะ สุโขทัย สกุลช่างกำแพงเพชร สาเหตุที่เรียกว่า พระกำแพงขาว ก็เพราะว่า ตอนขึ้นจากกรุ มีคราบฝ้าของกรุ และปรอทจับตามองค์พระ คนรุ่นเก่าจึงเรียกกันว่า พระกำแพงขาว จัดได้ว่า เป็นพระเอกลักษณ์ของเมืองกำแพงเพชรโดยตรง

พุทธลักษณะ องค์พระประทับยืน ยกพระบาทขวาลอยขึ้น วางปลายพระบาทขวาเฉียงลงมาทางด้านหลังของพระบาทซ้ายที่ประทับอยู่ พระกรและพระหัตถ์ขวาทอดวางแนบลงมาตรงๆ ส่วนพระกรและพระหัตถ์ซ้ายยกสูงขึ้นเสมอพระอุระ (อก) สร้างด้วยเนื้อชินเงิน ขนาดองค์พระ กว้างประมาณ ๑.๘ ซม. สูงประมาณ ๔.๐ ซม.

พระกำแพงขาว ขุดพบครั้งแรกที่กรุวัดบรมธาตุ เมื่อประมาณ ๖๐ ปีมาแล้ว เรียกว่า พระกรุเก่า ต่อมาขุดพบที่กรุวัดอวาสน้อย วัดกะโลทัย วัดอวาสใหญ่ วัดพระแก้ว ที่พบคราวหลังนี้ จะมีผิวปรอทจับตามซอก บาง

องค์ผิวพรอทจับทั่วทั้งองค์ก็มี เรียกว่า พระกรุใหม่ เป็นพระที่สร้างในยุคเดียวกัน แต่ต่างกันตรงที่ขุดพบในภายหลังเท่านั้นเอง พระพิมพ์นี้นักนิยมสะสมพระเครื่องยกว่า เป็นเลิศในด้านศิลปะกว่าทุกๆ เมือง

คำสำคัญ : พระเครื่อง

ที่มา : สมาคมกีฬาจังหวัดกำแพงเพชร. (2549). พระกรุเมืองกำแพง มรดกประวัติศาสตร์กำแพงเพชร.

กำแพงเพชร: สมาคมกีฬาจังหวัดกำแพงเพชร.

รวบรวมและจัดทำข้อมูล : กาญจนา จันทร์สิงห์

วันที่ : 2017-02-22

https://arit.kpru.ac.th/ap2/local/?nu=pages&page_id=190&code_db=610005&code_type=01

The Office Of Academic Resource Information And Technology